

Valtiovarainministeriölle

Viite: lausuntopyyntö 8.5.2014

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA UUDEKSI KUNTALAIKSI

Kunnan toiminnan käsite (6 §)

Uusi käsite on perusteltua ottaa mukaan kuntalakiin. Käsitteen laaja näkökulma kunnan toimintaan ja johtamiseen on oikea ja ohjaa kuntien työskentelyä kokonaisvaltaisempaan johtamismalliin.

Kunnan tehtävät, järjestämisvastuu ja palvelujen tuottaminen (7-9 §)

Kunta pitää hyvänä asiana sitä, että lakiesitysluonnoksessa sallitaan edelleen kuntien itsenäinen harkinta ratkaistaessa järkevintä tapaa tuottaa palveluja.

Kuntatalousohjelma (12 §)

Periaatteena tavoite julkisen talouden kokonaisuutta koskevasta kattavammasta lainsäädännöstä on kannatettava. Se, mikä kuntatalousohjelmassa on huonoa, on valtion toimielinten korostunut asema arvioitaessa kuntatalouden kehitystä ja valtion toimenpiteiden vaikutusta kuntatalouteen. Tämä on johtanut siihen, että julkisuudessa esitetään kahdenlaisia toisistaan suurestikin poikkeavia näkemyksiä valtion toimien vaikutuksista kuntien talouteen. Lakiesitysluonnosta tulee korjata niin, että siitä käy selvästi ilmi, että kuntatalouden kehitystä koskevat ja muut kuntatalouteen vaikuttavat arvoinnit tulee tehdä yhdessä Suomen Kuntaliiton kanssa ja niistä tulee saavuttaa yksimielisyys.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohta (15 §)

Kuten jo vuoden 2013 kyselyssä ilmoitimme, emme pidä perusteltuna käsitystä, että valtuusto toimikautensa viimeisenä vuotena muuttuisi kunnallisvaalien jälkeen vastuuttomaksi tuhlariksi. Pitkäaikaisen kokemuksen perusteella on pikemminkin

Osoite	Adress	Puh./Tfn	Telefax	E-mail	Internet
Siltakyläntie 175	Brobyvägen 175	(05) 46015 600	(05) 343 1789	etunimi.sukunimi@pyhtaa.fi	http://www.pyhtaa.fi
49220 Siltakylä	49220 Broby			fornamn.efternam.@pyhtaa.fi	

niin, että valtuusto haluaa turvata uuden valtuuston toiminnalle parhaat mahdolliset lähtökohdat. Lisäksi normaalisti suuri osa uuden valtuuston jäsenistä on ollut jäseninä jo edellisessäkin valtuustossa, joten lakiesitysluonnoksen perustelu uuden valtuuston vaikutusvallan lisäämisestä päätettäessä talousarviosta ja veroprosentista on varsin teoreettinen.

Valtuuston toimikauden muuttaminen aiheuttaisi tarpeen myös lautakuntien ja muiden valtuuston valitsemien toimielimien, kuntayhtymien toimielinten, käräjäoikeuden lautamiesten, uskottujen miesten ym. toimikauden muutoksen, koska valtuusto valitsee niihin jäsenet. Kun kunnan tilikausi on kalenterivuosi, vaikeuttaisi toimikauden muuttuminen toimielinten toiminnan ja taloudenpidon järjestämistä: ensimmäisestä toimikauden vuodesta ehtii kulua yli puolet ennen kuin toimielin pääsee edes järjestäytymään. Samalla tavoin viivästyy tilintarkastusyhteisön valinta ja tarkastuslautakunnan toiminnan aloitus. Kaiken kaikkiaan vaikuttaa siltä, että selvitystyö muutoksen vaikutuksista kuntien toimintaan on jäänyt vähälle huomiolle ja perusteellinen selvitys on syytä laatia ennen lain muuttamista.

Valtuuston koko (16 §)

Kuntien itsehallintoperiaatteen mukaisesti kunnan pitää voida itsenäisesti päättää oman hallintonsa järjestämisestä. Tähän sopii erinomaisesti myös päätösvalta valtuuston jäsenten lukumäärästä.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (5 luku)

Esitysluonnokseen ei ole huomautettavaa.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)

Luonnosteltu lakiteksti mahdollistaisi kunnille oman hallintonsa järjestämisen halutulla tavalla kunnan omien erityispiirteiden vaatimukset huomioon ottaen. Pidämme luonnosta tältä osin erinomaisena. Myös mahdollisuus pelkän puheenjohtajiston erottamiseen epäluottamustilanteessa on onnistunut uudistus.

Alueelliset toimielimet (37 §)

Luonnokseen sisältyviä alueellisia toimielimiä emme pidä tarkoituksenmukaisina. Tällaisista toimielimistä muodostuu ennen pitkää keskustelukerhoja, joilla ei ole sen parempia välineitä vaikuttaa kunnan asioihin kuin muillakaan kuntalaisilla. Suora vaikuttaminen ja kunnan luottamushenkilöiden käyttö tuottaisivat todennäköisesti paremman tuloksen osa-alueenkin asioiden hoidossa.

Kuntastrategia (39 §)

Kunnan johtamisen tulee perustua strategiaan, kuten luonnostekstin perusteluissakin mainitaan. Tältä osin olemme samaa mieltä esitysluonnoksen kanssa. Sen sijaan emme pidä perusteltuna sitä, että lakitekstissä sitovasti määrätään mitä kuntastrategian tulee sisältää, tämän tulee jatkossakin olla kunnan omaan päätösvaltaan kuuluva asia.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (40-41 §)

Ei huomautettavaa

Johtajasopimus (43 §)

Kunnanjohtajan johtajasopimus on eittämättä tarpeellinen asiakirja jo kunnanjohtajan virkasuhteen ehtojen määrittelyn takia. Katsomme kuitenkin, että johtajasopimuksen hyväksymisen tulee kuulua kunnanhallituksen toimivaltaan; kunnanjohtaja on kunnanhallituksen läheisin yhteistyökumppani, jonka kanssa kunnanjohtaja on tiiviisti tekemisissä koko ajan, joten tehtäväjako ja työsuhteen ehtojen määrittely luontevasti kuuluvat kunnanhallituksen päätettäviin asioihin. Lisäksi kunnanhallitus vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, joten jo henkilöstöpolitiikan kokonaisvaltaisen hoitamisen kannalta päätösvalta kuuluu kunnanhallitukselle. Asian vieminen valtuustoon tekisi henkilöstöpolitiikan hoidon epä johdonmukaisemmaksi ja siten vaikeuttaisi kokonaisuuden hahmottamista.

Omistajaohjaus ja kuntakonsernin johtaminen (6 §, 47-49 §)

Ei huomautettavaa

Kuntien yhteistoiminta (8 luku)

Ei huomautettavaa.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuus (74 § 1 ja 4 mom.)

Kunnanhallituksen jäsenten ja puheenjohtajiston vaalikelpoisuuteen esitetyt tiukennukset ovat perusteltuja.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asema ja oikeus saada työstään vapaata (81 ja 82 §)

Mikäli kunnassa katsotaan tarpeelliseksi muuttaa joku luottamustoimi päätoimiseksi tai osa-aikaiseksi, on tarpeen myös turvata tällaisen luottamushenkilön työsuhteen säilyminen, joten uudet säännökset ovat tarpeellisia. Sen sijaan sangen epätarkoituksenmukaista on, että valtuusto päättäisi kunnan

vakinaiseen henkilöstöön verrannollisen päätoimisen tai osa-aikaisen luottamushenkilön palvelussuhde-etuuksista. Luonnollisempi vaihtoehto olisi kunnanhallitus, joka muutoinkin vastaa henkilöstöpolitiikasta.

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen (85 §)

Sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden tulee koskea myös lautakuntien puheenjohtajia ja johtoryhmien jäseniä. Koska tästä on lakiluonnoksen mukaan mahdollista päättää valtuuston päätöksellä, ei lakiluonnokseen ole huomautettavaa.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyys (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

Ei huomautettavaa.

Otto-oikeuden rajaaminen kunnanhallitukselle (93 §)

Periaatteessa otto-oikeuden rajaaminen kunnanhallitukselle, joka on kunnan toiminnan laillisuudesta vastaava toimielin, on perusteltua. Käytännössä, kunnan organisaation laajuudesta riippuen, valvonnan toteuttaminen voi tuottaa ongelmia suurten asiamäärien takia.

Toimielinten sähköinen päätöksenteko sekä ilmoitusten, toimintatietojen ja pöytäkirjojen julkaiseminen tietoverkossa (99-101 §, 109-110 ja 141 §)

Ei huomautettavaa.

Alijäämän kattamisvelvollisuus ja sen ulottaminen kuntayhtymiin (111 §)

Ns. perälaudan asettaminen alijäämän kattamisvelvollisuudelle on tarpeellinen säännöksen jämäköittämiseksi. Asianmukaista on myös alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottaminen kuntayhtymiin.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi menettely (119-120 §)

Ehdotetut uudistukset ovat perusteltuja.

Tarkastuslautakunta (122 §)

Tarkastuslautakunnan tehtävien täsmennys on tervetullut parannus nykyiseen lakiin verrattuna.

Tilintarkastus (123 §)

Ei huomautettavaa.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tiedonsaantioikeus (125 §)

Ei huomautettavaa.

Kunnan toiminta markkinoilla (15 luku)

Kunnan toimialaan ei kuulu yritystoiminnan suora tukeminen, joten lainojen, takausten tai muiden vakuuksien antaminen on hyvä rajata kuntakonserniin kuuluville yhtiöille. Yritystoiminnan tulee olla itsessään taloudellisesti kannattavaa, jotta se olisi kestäväällä pohjalla. Luonnoksessa esitetyt rajaukset vaikuttavat siten tervehdyttävästi yritystoimintaan.

Muilta osin lukuun 15 ei ole huomautettavaa.

Lakiluonnoksen rakenne ja siirtymäsäännökset

Lakiluonnoksen rakenne on looginen ja helpottaa kulloinkin tarvittavan asian löytymistä.

Siirtymäsäännökset ovat tarkoituksenmukaisia.

PYHTÄÄN KUNNANHALLITUS

Olli Nuuttila
Kunnanjohtaja

Matti Rupponen
Hallintojohtaja